

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ «ІСТОРІЇ УКРАЇНИ»

*Т.В. Оніпко, к.і.н., доцент
Полтавський університет споживчої кооперації України*

У позааудиторній роботі сучасної вищої школи важливе місце все більше займає індивідуально-консультаційна робота викладача зі студентами, яка передбачає проведення індивідуальних занять та консультацій. Індивідуально-консультаційна робота (ІКР) викладачів історії України зі студентами здійснюється з метою забезпечення пізнавальної діяльності кожного студента, її максимальної індивідуалізації. Здійснюючи гуманізацію навчання студентів засобами історичної науки, викладачі «Історії України» намагаються творчо підходити до процесу організації навчального і виховного процесу, враховуючи індивідуальні можливості, базову шкільну підготовку та запити студентів.

Колективи кафедри культурології та історії постійно працює над питанням забезпечення навчально-методичними матеріалами індивідуально-консультаційної роботи студентів. Зокрема, цьому слугує електронна версія навчально-методичного посібника з історії України, де студентам пропонуються різноманітні форми індивідуальних завдань стосовно кожної теми курсу, як-то розробка глосарію, порівняльних таблиць та схем, складання кросворду, підготовка фіксованих доповідей з краєзнавчої тематики, есе, виступ-презентація з приводу дискусійних проблем чи суперечливих історичних постатей.

Індивідуальний підхід допомагає в організації науково-дослідної роботи студентів. Регулярне проведення індивідуальних консультацій викладачів зі студентами допомагає своєчасно і якісно виконувати і науково-дослідну роботу з історії України та краєзнавчої тематики. Приклад тому – пошукова робота студентів, яка дозволяє глибше дослідити історію родоvodu, міста чи села, зібрати спогади ветеранів війни та свідків голодоморів тощо.

Оскільки інтереси студентів концентруються навколо своєї майбутньої професії, то є необхідність узгодити зміст і характер самостійної індивідуальної роботи з найбільш глибокими й значущими мотивами їх діяльності, пов'язаними з профілюючою спеціальністю. Так, студентам технологічного факультету є цікавим і корисним дослідження історії формування української кухні, її регіональних особливостей; студентам факультету економіки та менеджменту – історії трансформаційних реформ у галузі управління економікою, зокрема в аграрному секторі.

Результати отриманого досвіду доводять, що застосування таких форм індивідуальної роботи, як самостійна індивідуальна робота студентів з оригінальними джерелами інформації (архівні та музейні документи, мемуари, фотографії), ділові рольові ігри, написання рефератів, де наведені різні наукові точки зору, виступи з науковими аналітичними чи порівняльними доповідями, вказує на рівень актуального розвитку студента й призводить до створення належних дидактичних умов для удосконалення його творчих фахових здібностей, сприяє розвитку самостійності в накопиченні й осмисленні нових знань і забезпеченню можливості їх використання в навчальних і реальних життєвих ситуаціях сучасності, зокрема в реалізації громадянських прав. Як показує практика, індивідуально-консультаційна пізнавальна діяльність студентів розвиває творчу уяву, допомагає висловлювати своє ставлення до фактів, що вивчаються, передбачає розвиток умінь чітко формулювати думки, робити узагальнення, проводити аналогії, виявляти причини, прогнозувати тощо.

У сучасній педагогічній науці під диференційованим підходом в організації навчального процесу вищої школи розуміють дидактичний принцип, згідно з яким досягається навчальний вплив на студентів, що ґрунтується на знанні їхніх індивідуальних особливостей і дозволяє викладачу створити об'єктивні умови для адекватної самооцінки та розвитку студентами своїх здібностей. Указаний вплив здійснюється шляхом вибору таких форм організації навчального процесу, які б стимулювали активність студентів, раціонально поєднували групове та індивідуальне навчання і при цьому визначали б рівень діяльності студентів (брейн-ринги, вікторини, олімпіади, конкурси, конференції тощо).

Отже, спираючись на досвід роботи зі студентами першого курсу, дійшли висновку, що вже з першого дня перебування їх в університеті треба виявляти індивідуальні особливості. Так як кількість лекційних та аудиторних годин з історії України обмежена, є нагальна потреба систематично проводити індивідуальні консультації-зустрічі зі студентами, які в більшості випадків намагаються проявити себе, висловити власну точку зору. Саме тому виносимо важливі дискусійні питання курсу на позааудиторне обговорення, намагаючись формувати у студентів зацікавленість історичною наукою.